

Prikaz knjige

T. Heather Herdman, Shigemi Kamitsuru (urednice)
Snježana Čukljek (urednica hrvatskog izdanja)

NANDA International, Inc.
Sestrinske dijagnoze
Definicija i klasifikacija
2018 – 2020
Prijevod 11. izdanja

Naklada Slap, 2020., format: 14,8 x 22,8, meki uvez, opseg: 496 str., ISBN: 978-953-191-913-5

Knjigu *NANDA International, Inc. Sestrinske dijagnoze – Definicija i klasifikacija 2018 – 2020* uredile su T. Heather Herdman i Shigemi Kamitsuru, a hrvatsko izdanje uredila je Snježana Čukljek, docentica u području biomedicine i zdravstva te dugogodišnja nastavnica Procesa zdravstvene njege pri Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu. Knjiga je jedanaesto izdanje taksonomije organizacije NANDA International. NANDA International je organizacija koja je osnovana 1982. godine s ciljem kontinuiranog razvoja sestrinske terminologije, istraživanja, nomenklature, kriterija uvrštavanja stručnih izraza u nomenklaturu, taksonomije i sestrinskih dijagnoza. NANDA International postoji kako bi razvila, poboljšala i promovirala terminologiju koja točno odražava kliničke prosudbe medicinskih sestara. Sestrinske dijagnoze predstavljaju standardizirani sestrinski jezik, odnosno sestrinsku terminologiju te omogućavaju definiranje područja zdravstvene njege i sestrinske prakse te razlikovanje zdravstvene njege od medicine. Provedba sestrinske dijagnoze unapređuje svaki aspekt sestrinske prakse, od stjecanja profesionalnog poštovanja do osiguravanja dosljedne

dokumentacije koja predstavlja profesionalnu kliničku prosudbu medicinskih sestara i točne dokumentacije koja omogućuje visoku kvalitetu pružene skrbi. Kako urednica hrvatskog izdanja navodi u Riječi urednice, sestrinske se dijagnoze u Hrvatskoj počinju spominjati krajem osamdesetih godina, a prva literatura o procesu zdravstvene njege i sestrinskim dijagnozama objavljena je devedesetih godina 20. stoljeća.

Prijevodom ove knjige prvi je put u Hrvatskoj medicinskim sestrama u cijelosti dostupna klasifikacija sestrinskih dijagnoza na hrvatskom jeziku. U recenziji djela sudjelovale su visokoobrazovane medicinske sestre iz kliničkog i obrazovnog sustava, s ciljem doprinosa što većoj kvaliteti prijevoda i uvrštavanju sadržaja u okvire hrvatskog zdravstvenog sustava.

U ovoj verziji, 11. izdanju (2018 – 2020), taksonomija donosi 244 sestrinske dijagnoze, uz dodatak 17 novih dijagnoza. Knjiga je strukturirana u tri dijela: NANDA International terminologija – Organizacija i opće informacije, Teorija vezana uz NANDA International sestrinske dijagnoze i NANDA International sestrinske dijagnoze.

U prvom dijelu *NANDA International terminologija – Organizacija i opće informacije* knjiga donosi osnovne informacije o organizaciji NANDA International te uvodne informacije o novom izdanju NANDA International taksonomije 2018 – 2020. Obuhvaća pregled glavnih promjena u ovom izdanju, kao što su nove i revidirane dijagnoze, povučene dijagnoze, promjene naziva, nastavak revizije kako bi se standardizirali termini vezani uz dijagnostičke pokazatelje i uvođenje novih pojmova: rizična populacija i povezana stanja.

U drugom dijelu *Teorija vezana uz NANDA International sestrinske dijagnoze* opisane su osnove procesa zdravstvene njege i sestrinskih dijagnoza s detaljnom razradom razumijevanja koncepata zdravstvene njege, procjene, pisanja sestrinskih dijagnoza, planiranja/intervencija, evaluacije te primjene sestrinskih dijagnoza s posebnim naglaskom na kliničko razmišljanje, taksonomiju i specifikacije sestrinskih dijagnoza. Također, u ovom se dijelu knjige nalazi poglavlje o često postavljanim pitanjima kako bi se omogućilo što bolje razumijevanje tematike te rječnik pojmova u kojem

su navedene osnovne definicije vezane uz sestrinske dijagnoze.

U trećem dijelu *NANDA International sestrinske dijagnoze* nalaze se definicije sestrinskih dijagnoza sa, sukladno pripadajućoj dijagnozi, definirajućim obilježjima, povezanim čimbenicima, čimbenicima rizika, rizičnom populacijom i povezanim stanjima. Sestrinske dijagnoze klasificirane su u 13 domena: promocija zdravlja, prehrana, eliminacija i izmjena, aktivnost/odmor, percepcija/spoznaja, percepcija samog sebe, uloge i odnosi, seksualnost, suočavanje/podnošenje stresa, životna načela, sigurnost/zaštita, udobnost, rast/razvoj. Navedene domene podijeljene su u 47 razreda, koji su grupacije koje imaju zajedničke atribute.

Knjiga je sveobuhvatna, pregledno, jasno i izvrsno strukturirana, pisana pristupačnim i jednostavnim stilom te čini vrijedan doprinos sestrinskoj profesiji. Sve navedeno čini ovu knjigu neizostavnim dijelom suvremene sestrinske prakse i obrazovanja.

Ovu knjigu preporučujem svim medicinskim sestrama koje rade u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite za rad u svakodnevnoj praksi, s ciljem daljnjeg razvoja profesije sestrištva te boljitka ishoda skrbi za bolesnog i zdravog pojedinca. Preporučujem je također i svim studentima sestrištva te nastavnicima u obrazovanju medicinskih sestara kao i svim dionicima trajnog stručnog usavršavanja.

Biljana Kurtović